

Konjunkturläget kvartal 1, 2021

Den andra smittspridningsvågen och skärpta restriktioner medförde att återhämtningen i svensk ekonomi avbröts under det fjärde kvartalet 2020. Fortsatt smittspridning och bevarande av införda restriktioner medförde dessutom att återhämtningen blev dämpad under innevarande års första månader. Den ekonomiska tillväxten tog dock fart under våren, vilket förklaras av ökad efterfrågan på såväl varor som tjänster inom Sverige och på exportmarknaden. Prognoserna indikerar därtill att tillväxten tar ordentlig fart under sommar och tidig höst, då vaccinationsprogrammet är så pass långt gånget att smittspridningen trycks tillbaka och alltfler verksamheter kan återgå till vad som kan betecknas som normal produktion. BNP förväntas växa med 3,7 procent under 2021 och omkring 3,5 procent efterföljande år enligt Konjunkturinstitutet (KI). Flera av varandra oberoende prognosinstitut är förvånade över den snabba återhämtningen i svensk ekonomi och tongångarna är över lag positiva inför framtiden. Det enda egentliga undantaget är arbetsmarknaden, där en växande grupp unga och utrikes födda väntas fastna i långtidsarbetslöshet.

Konfidensindikatorn och Barometerindikatorn är tagna från

Konjunkturbarometern, en enkätundersökning till företag och hushåll som utförs varje månad av Konjunkturinstitutet.

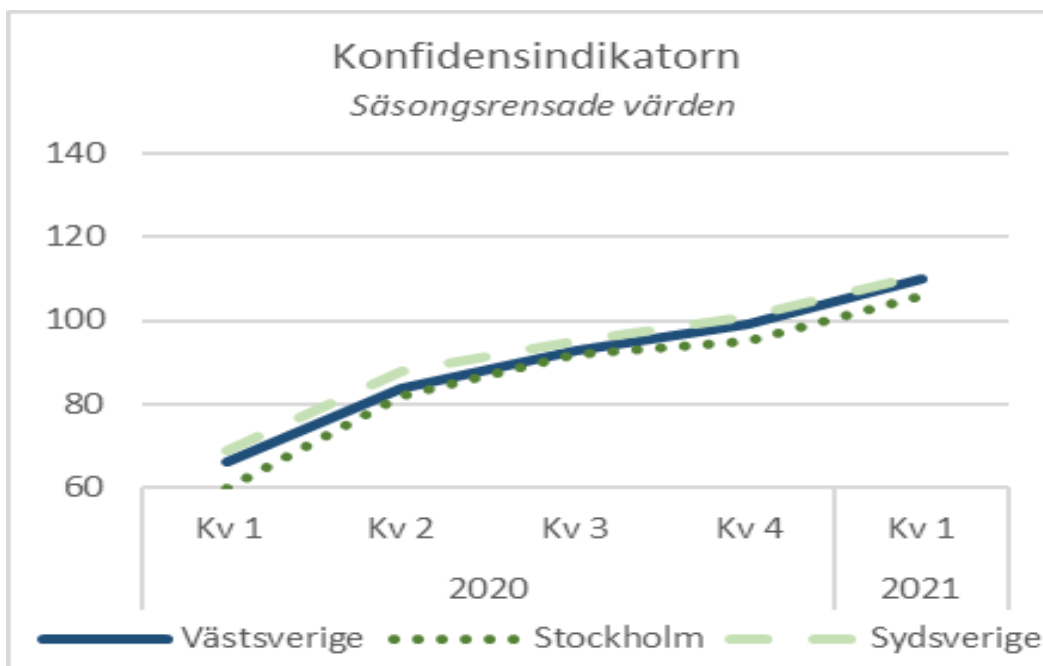
Konfidensindikatorn är en sammanvägning av företagens svar på frågor om bland annat orderstock, försäljningsvolym, nulägesomdöme och förväntningar.

Barometerindikatorn sammanfattar konfidensindikatorerna för näringsliv och hushåll och tas fram enbart på riksnivån. Syftet är att fånga stämningläget i den svenska ekonomin. Värderna över 100 respektive 110 motsvarar en starkare respektive mycket starkare ekonomi än normalt. Värderna under 100 respektive under 90 visar en svagare respektive mycket svagare ekonomi än normalt.

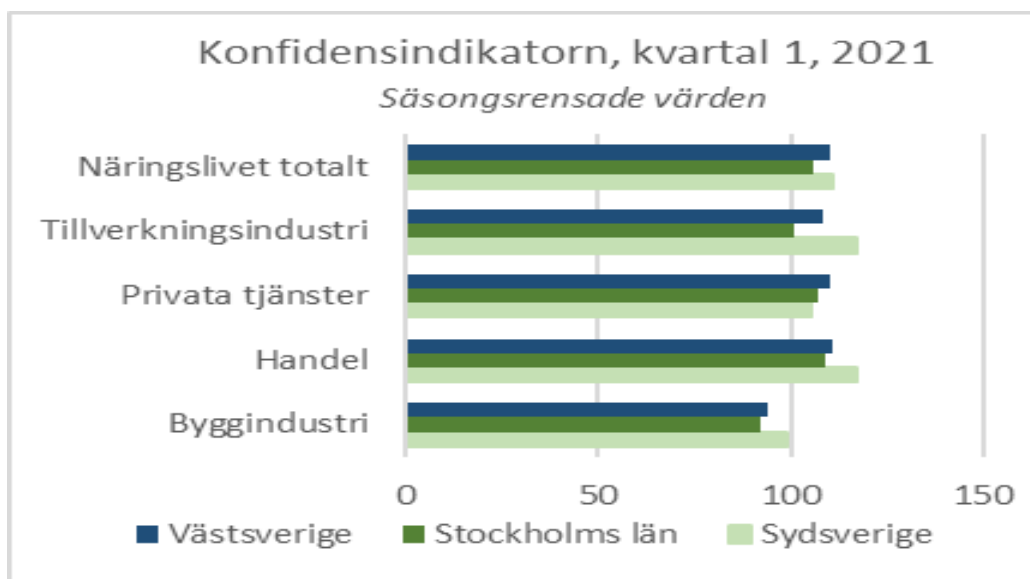
Konjunkturläget

Det aktuella konjunkturläget avspeglar sig i den av KI framtagna barometerindikatorn, vilken baseras på svar från företag och hushåll. Hänsyn tas till faktorer som orderstock, försäljning, nulägesbedömning och framtidsutsikter. (Ett värde över 100 indikerar att konjunkturen är starkare än normalt, medan ett värde under 100 visar det motsatta.) Barometerindikatorn föll med 34 enheter från mars till april 2020 och hamnade på den lägsta nivån sedan mätningarna inleddes 1993. Indikatorn befann sig i april på ungefär 60, vilket är klart under det lägsta värde som uppmättes under den senaste internationella finanskrisen 2008–2009. Under sommar och tidig höst förbättrades dock läget något, vilket KI såg som ett tecken på att efterfrågan och produktion så sakteliga återhämtar sig. Följden blev en rekyl i barometerindikatorn. Under den senare delen av hösten ökade återigen smittspridningen och nya restriktioner infördes som en följd därav. Detta avspeglade sig i barometerindikatorn som minskade från 97,5 i november till 95,9 i december. Redan under årets första månader 2021 stärktes dock läget något och under våren förbättrades konjunkturläget ytterligare då ett värde på 113,4 uppmättes i april. Det finns en utbredd optimism kommande månader och

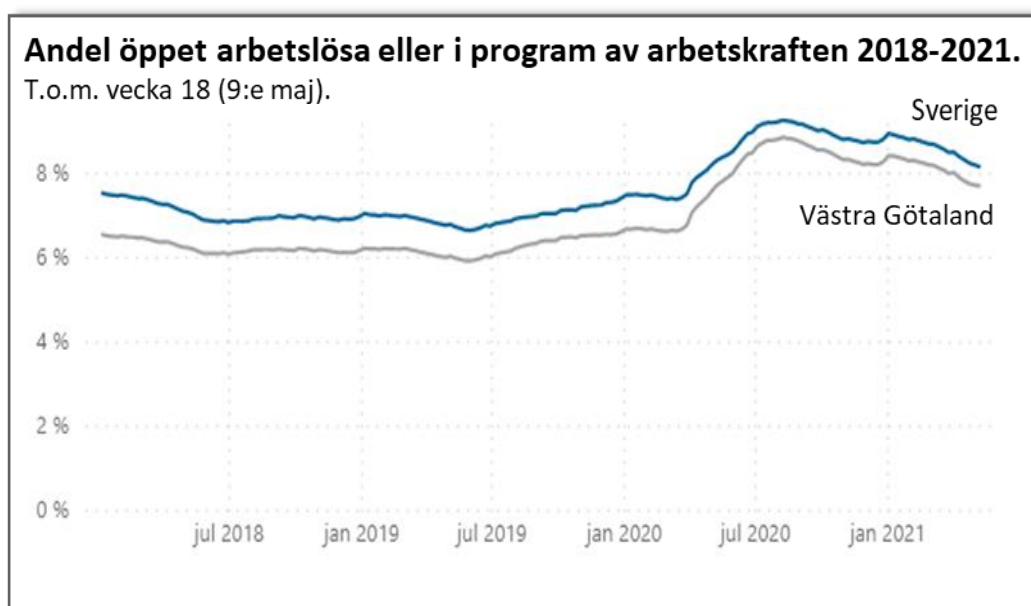

Som framgår i diagrammet nedan är konjunkturläget starkast inom tillverkningsindustrin, medan läget är mer besvärligt inom byggindustrin. (I Sydsverige uppvisar emellertid handel det bästa konjunkturläget). För västsvensk del är utvecklingen inom industrin särskilt betydelsefull för det samlade konjunkturläget, och en fortsatt återhämtning kommer att påverkas av industrikonjunkturen i Sverige och omvärlden. Efterfrågan på exportmarknaden är över lag betydelsefull för den västsvenska regionen, då såväl exportorienterad produktion som godstransport i hög grad är lokaliserad till västra Sverige. Det är därför glädjande att KI i sin senaste konjunkturbarometer kunde konstatera att ”tillverkningsindustrin lyfter stämningläget i svensk ekonomi.”

Arbetsmarknadsläget

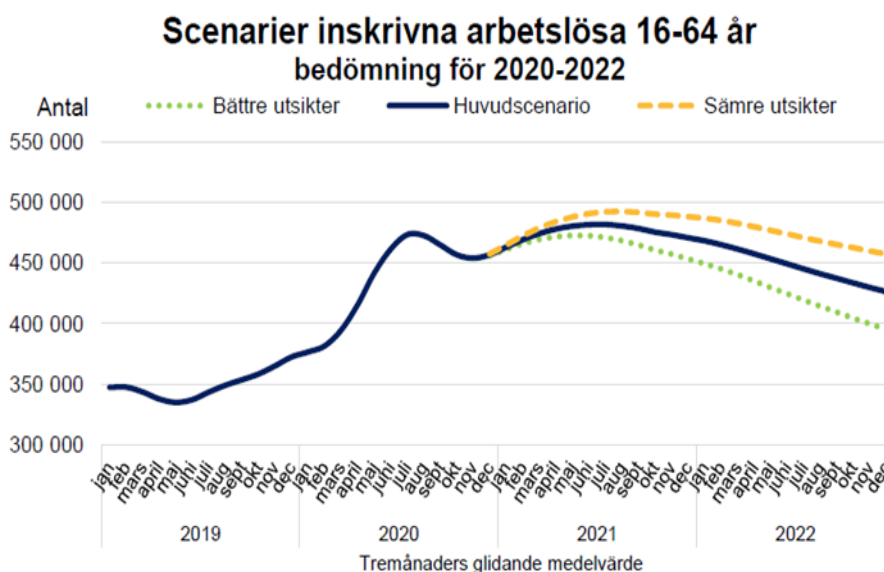
Under vår och tidig sommar 2020 ökade arbetslösheten närmast lavinartat och varslen duggade tätt. I slutet av juli uppgick arbetslösheten i Västra Götaland till 8,8 procent (9,2 procent i riket som helhet). Det fanns en utbredd oro för arbetsmarknadsläget och prognoserna pekade mot en arbetslöshetsnivå på omkring 11–12 procent i början av 2021. Det förbättrade konjunkturläget har dock haft en positiv inverkan på arbetsmarknad. Detta framgår tydligt i diagrammet nedan då andelen öppet arbetslösa eller i program har minskat kontinuerligt under vinter och vår. I skrivande stund uppgår den öppna arbetslösheten till 7,7 procent i Västra Götaland (respektive 8,1 procent i riket.) Trots dessa positiva tecken ligger arbetslösheten på en hög nivå i såväl Sverige som Västra Götaland och det kommer med stor sannolikhet att dröja innan vi är tillbaka på de arbetslöshetsnivåer som uppmättes innan pandemin.

Källa: Arbetsförmedlingen

Trots det förbättrade arbetsmarknadsläget varnar berörda myndigheter för att en växande grupp unga vuxna samt utrikes födda riskerar att hamna i långtidsarbetslöshet. Den höga arbetslösheten inom aktuella grupper förklaras bland annat av att de har jämförelsevis kort arbetslivserfarenhet, begränsad utbildningsbakgrund och ofta erhåller osäkra anställningsvillkor som exempelvis timanställning. (De osäkra anställningsvillkoren gör att de oftast inte omfattas av statligt stöd för korttidsarbete eller varsel.)

Prognoserna indikerar att arbetslösheten kommer att ligga kvar på höga nivåer under 2021 och som högst vara 8–9 procent. Detta är avsevärt mycket bättre än vårens prognoser som indikerade att arbetslösheten skulle överstiga 11 procent under 2021. Under 2022 förväntas arbetslösheten minska något för att efterföljande år återgå till mer normala nivåer. Arbetsmarknadsläget är dock mycket osäkert, vilket illustreras i diagrammet nedan genom tre alternativa scenarier.

Mot bakgrund av att Västra Götaland består av ett så pass stort antal kommuner finns anledning att särredovisa den delregionala arbetslösheten. Inte minst då det finns tydliga skillnader inom länet. Som framgår av tabellen nedan finns alltså vissa inomregionala differenser vad arbetslösheten beträffar, då arbetsmarknadsläget är mest gynnsamt i Sjuhärad och minst gynnsamt i Fyrbodalen. Jämfört med mars 2020 har emellertid den största ökningen vad arbetslösheten beträffar ägt rum i Göteborgsregionen, medan Skaraborg har varit mer förskonat.

Antal och andel öppet arbetslösa samt sökande i program med aktivitetsstöd

	Antal mars 2021	Andel av arbetskraften (16-64 år) mars 2021	Förändring jämfört med mars 2020 (procentenheter)
Göteborgsregionen	41 785	7,6%	+1,3
Fyrbodalen	12 917	9,8%	+0,9
Skaraborg	9 425	7,2%	+0,4
Sjuhärad	7 930	7,0%	+0,8
Västra Götaland	70 300	7,9%	+1,0
Riket	440 261	8,4%	+0,8